

41. KONGRES ČESKÉ NEFROLOGICKÉ SPOLEČNOSTI

20. - 22. 5. 2026, Kongresové Centrum Praha

Dlouhodobé trendy v incidenci a spektru primárních a sekundárních glomerulonefritid ČR: analýza registru biopsií nativních ledvin (2005-2024)

Zuzana Pichová¹, Ivan Zahrádka¹, Eva Jančová^{1,2}, Vladimír Tesař², Ivan Rychlík³, Tomáš Reischig⁴, Roman Šafránek⁵, Zdeněk Lys⁶, Karel Krejčí⁷, Miroslava Horáčková⁸, Marie Pešková⁹, Bohuslav Kianička¹⁰, Jiří Dolina¹¹, Pavel Kršek¹², Josef Sýkora¹³, Sylva Skálová¹⁴, Jan Hříděl¹⁵, Petr Jabandžiev¹⁶, Eva Karásková¹⁷, Jan David¹⁸, Jan Pavlíček¹⁹, Lukáš Svoboda²⁰, Milan Lopatník²¹, Miroslav Nývlt²¹, Januš Kubatko²², Elena Marochnik²³, Filip Tichánek²³, Ondřej Viklický¹

1 Klinika nefrologie, IKEM

2 Klinika nefrologie 1. LF UK Praha a VFN

3 I. interní klinika, FN Královské Vinohrady

4 I. interní klinika, FN Plzeň

5 III. interní klinika, FN Hradec Králové

6 Interní klinika FN Ostrava

7 III. interní klinika, FN Olomouc

8 I. interní oddělení FN Motol

9 Nemocnice České Budějovice

10 II. interní klinika, FN Brno, U svaté Anny

11 Interní hepatogastroenterologická klinika, FN Brno

12 Pediatrická klinika 2. LF UK a FN Motol

13 Dětská klinika, FN Plzeň

14 Dětská klinika, FN Hradec Králové

15 Dětské oddělení, Nemocnice České Budějovice

16 2. dětská klinika, FN Brno

17 Dětská klinika, FN Olomouc

18 Klinika dětí a dorostu, FNKV

19 Klinika dětského lékařství, FN Ostrava

20 HDS Praha 5 Homolka B. Braun

21 INMED Svitavy

22 Nemocnice Karviná

23 Úsek vědy a výzkumu ÚVV, IKEM

Český registr biopsií nativních ledvin

- založen od r. 1994
- dlouhodobý, multicentrický, standardizovaný registr
- histopatologické, klinické a laboratorní údaje v době biopsie
- jednotná klasifikace histopatologických diagnóz
  - čtyřmístný numerický kód
- evidenční karta

Evidenční karta - renální biopsie

Základní identifikační data:

1. Příjmení
2. Jméno
3. Pohlaví
4. Rodné číslo
5. Výška
6. Váha
7. Rok a měsíc biopsie
8. Centrum, které pacienta bioptovalo

Klinické údaje:

9. Proteinurie
10. Erythrocyturie
11. Hypertenze
léčen / neléčen
absolutní hodnota /
12. Kreatinin
13. Diabetes mellitus
14. Alb g/l

Morfologické údaje:

15. Morfologická diagnóza .....
16. Čtyřmístný kód morfologické diagnózy

Technika biopsie a komplikace:

17. Druh biopsie a technika
18. Komplikace
19. PSČ pacientova bydliště

podpis .....

Nationwide biopsy survey of renal diseases in the Czech Republic during the years 1994–2011

Dita Maixnerova · Eva Jancova · Jelena Skibova · Romana Rysava · Ivan Rychlik · Ondrej Viklicky · Miroslav Merta · Alexander Kolsky · Jana Reiterova · Michaela Neprasova · Jana Kidorova · Eva Honsova · Vladimír Tesar

Received: 9 October 2013 / Accepted: 2 April 2014 / Published online: 23 April 2014
© Italian Society of Nephrology 2014

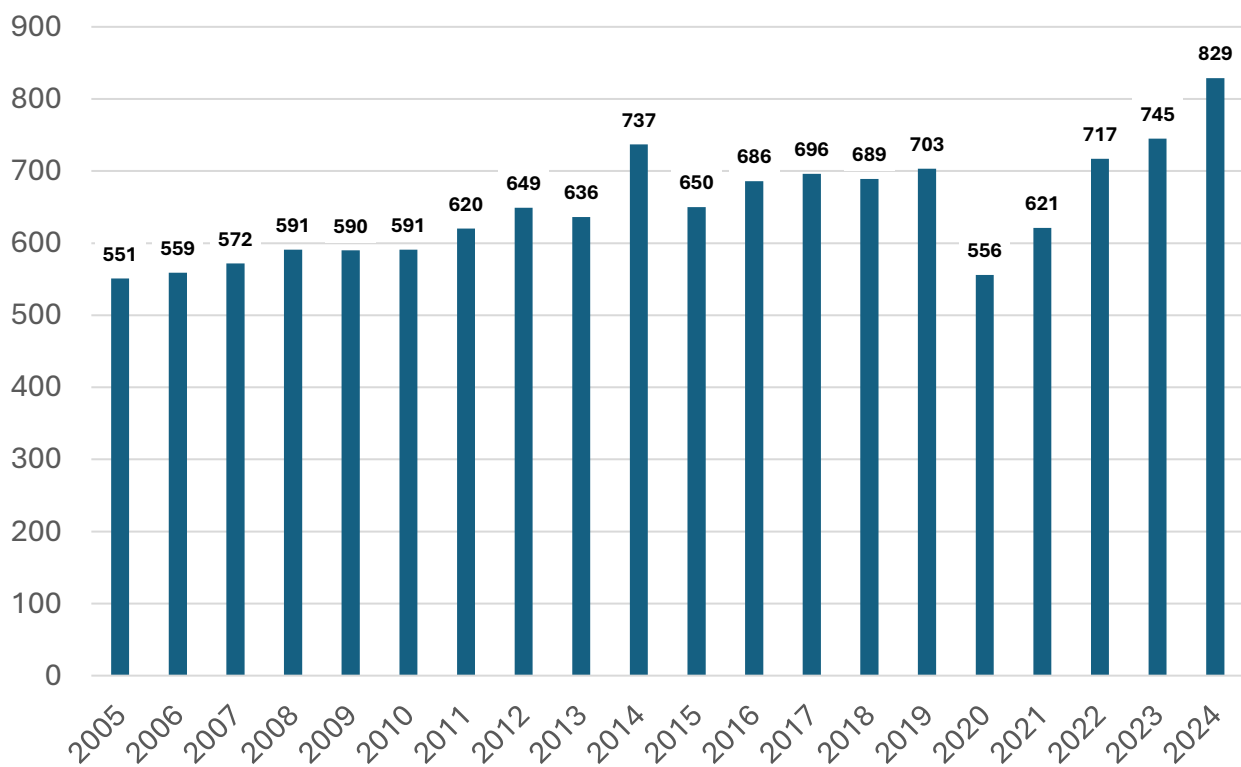
- celkem 10 472 biopsií
- výrazný nárůst biopsy rate
- nárůst počtu bioptovaných pacientů >60 let
- nejčastější diagnózy:
  - 1. primární GN (55,7 %)
  - 2. sekundární GN (29,1 %)
  - 3. vaskulární nefropatie a TIN

Studijní populace a metodika

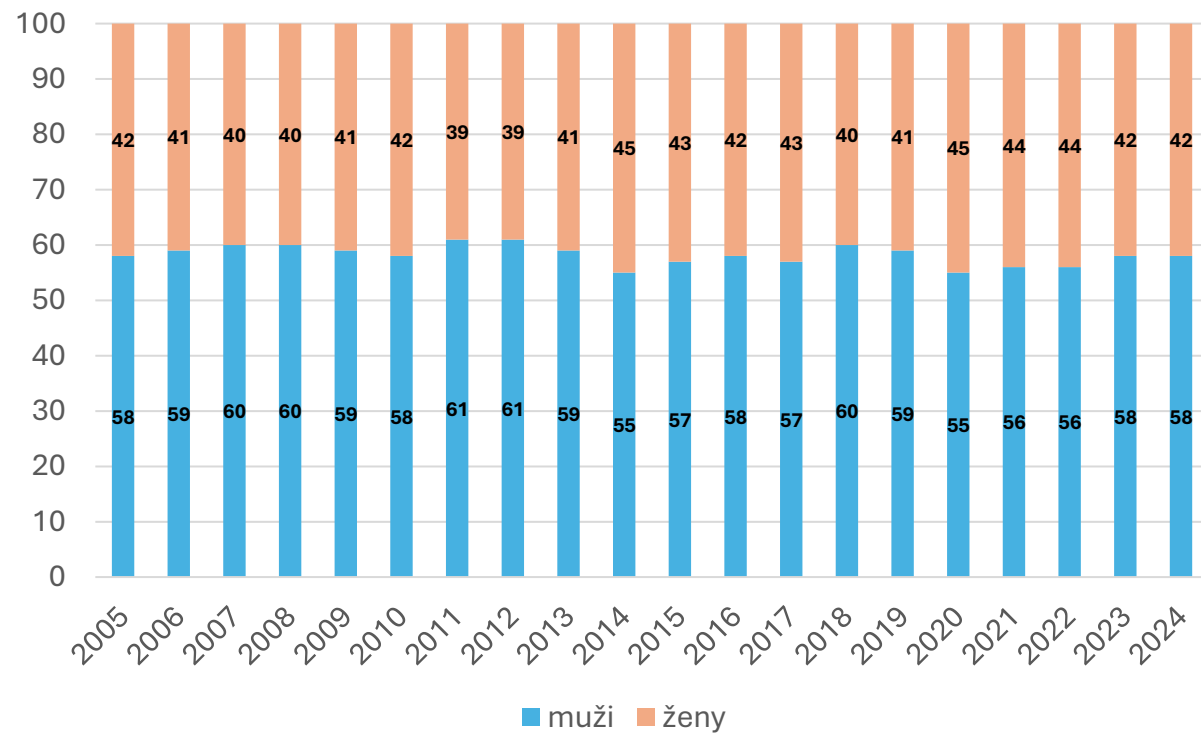
- retrospektivní analýza období 2005-2024
- zdroj dat: Český registr biopsií nativních ledvin
- cíl analýzy:
  - zhodnocení bioptické aktivity (biopsy rate)
  - vývoj incidence primárních a sekundárních GN
  - demografické změny v době biopsie (pohlaví, věk)

Za sledované období bylo provedeno celkem 12 988 biopsií

Celkem 12 988 biopsií za období 2005-2024

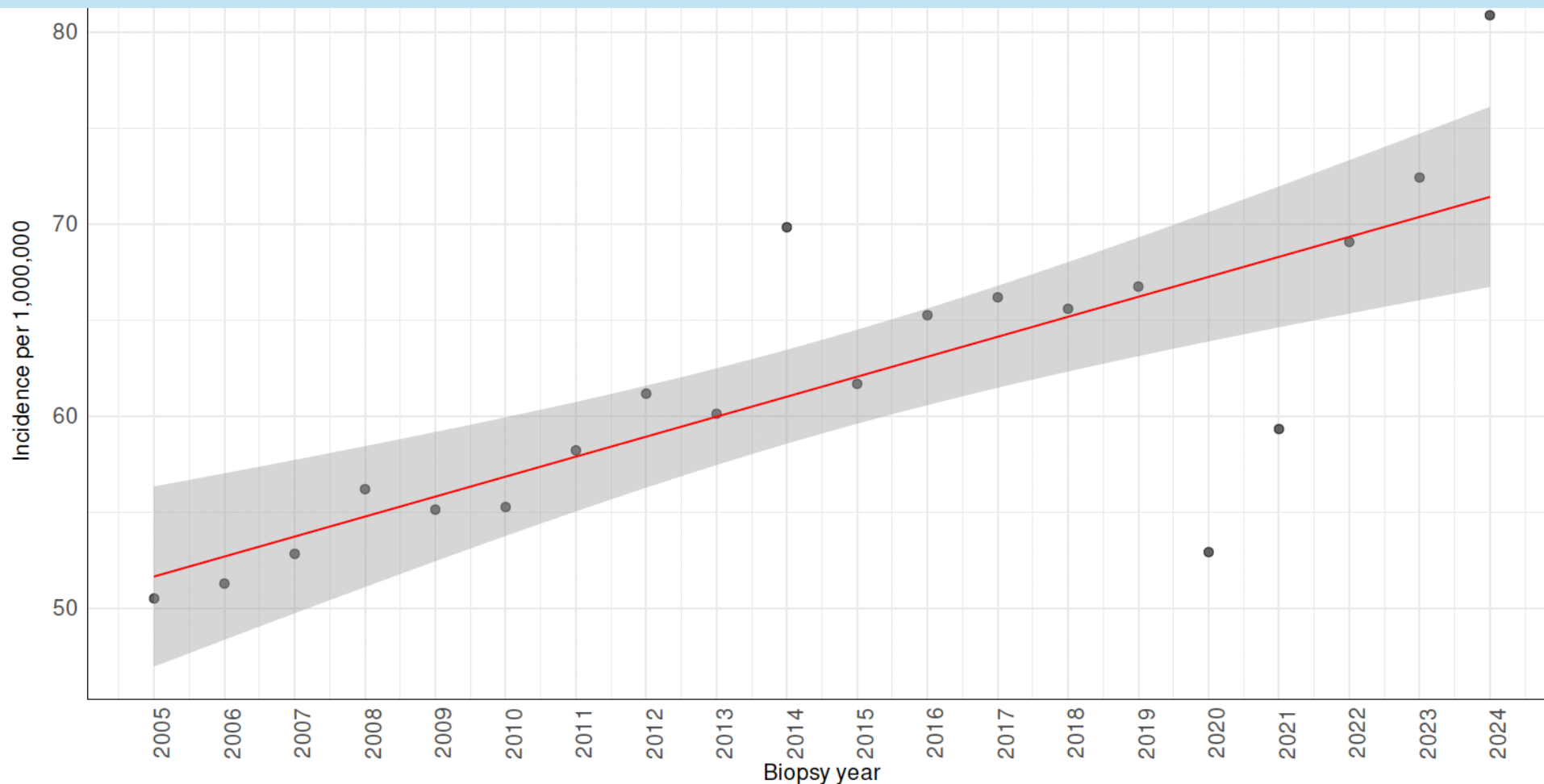
Relativní počty (%) - zastoupení mužů a žen

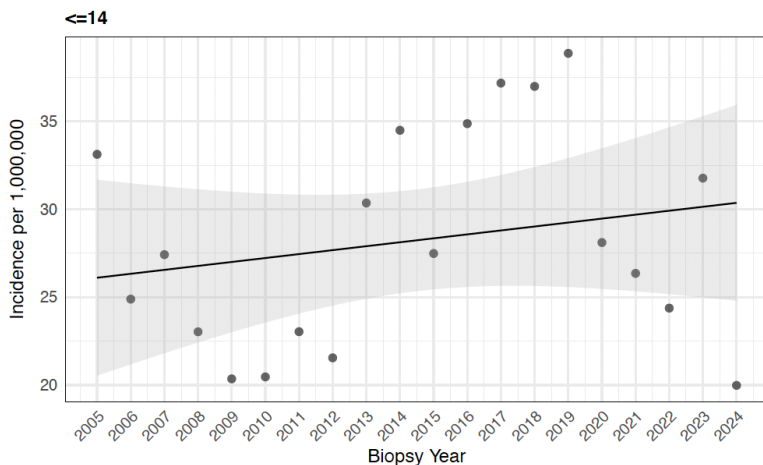
Bioptická aktivita (biopsy rate)

Bioptická aktivita se v ČR významně zvyšuje.

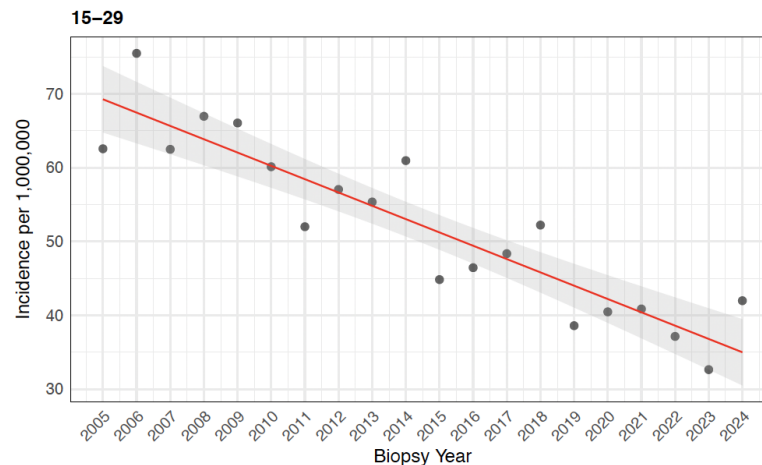
Za 20 let pozorujeme nárůst z cca 50 na více než 70 biopsií/milion obyvatel/rok.

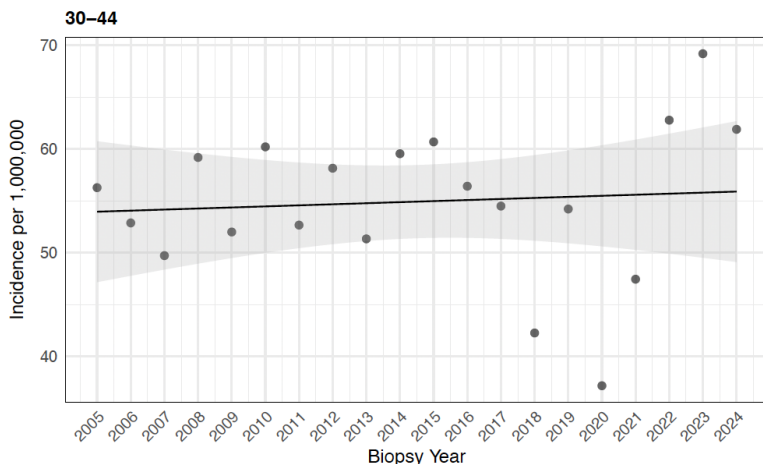
Incidence bioptické aktivity ve věkových kategoriích

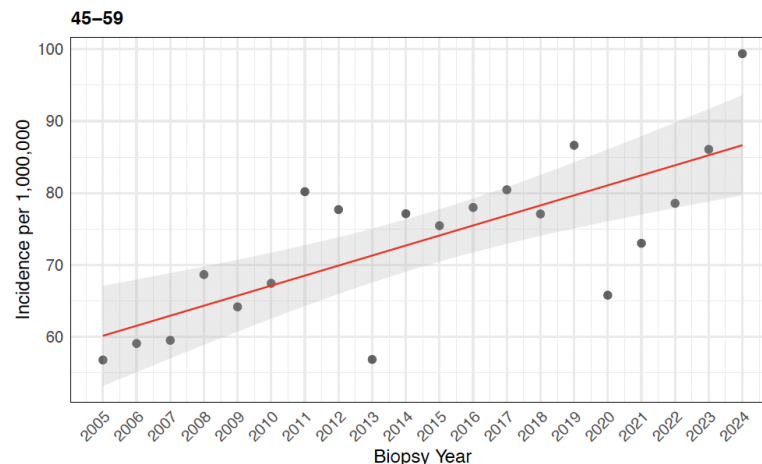
No significant trend. $\beta = 0.224$, 95% CI: -0.277 to 0.725, $p = 0.360$, $R^2 = 0.047$

Decreasing trend. $\beta = -1.805$, 95% CI: -2.209 to -1.401, $p < 0.001$, $R^2 = 0.83$

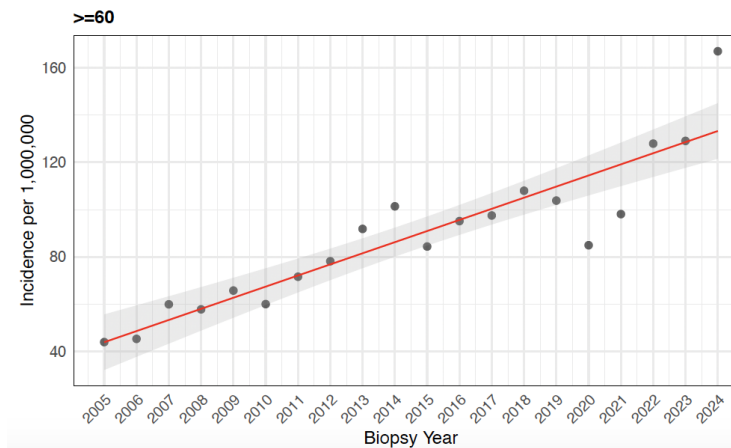

No significant trend. $\beta = 0.102$, 95% CI: -0.508 to 0.713, $p = 0.729$, $R^2 = 0.007$

Increasing trend. $\beta = 1.394$, 95% CI: 0.769 to 2.019, $p < 0.001$, $R^2 = 0.55$

Zvyšuje se incidence bioptické aktivity u kohorty 45-59 a >60 let a klesá u kohorty <15-29 let

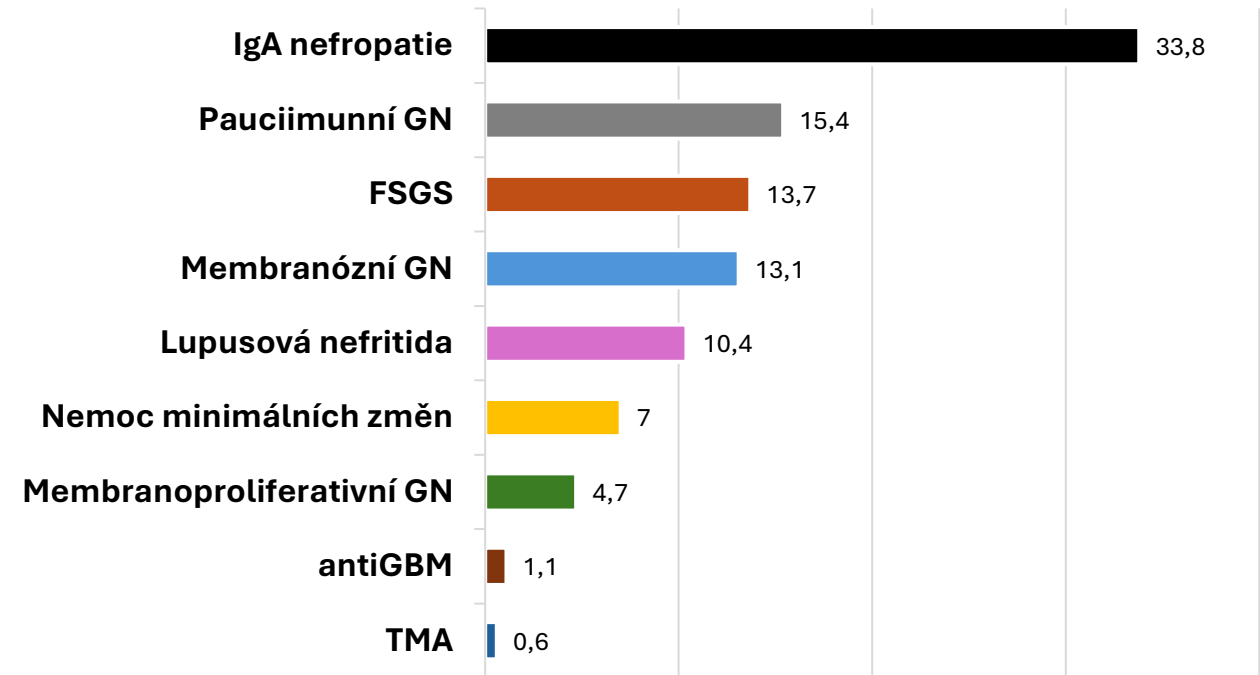

Increasing trend. $\beta = 4.702$, 95% CI: 3.647 to 5.757, $p < 0.001$, $R^2 = 0.83$

Nejčastější bioptickou diagnózou je IgA nefropatie

Pořadí	Diagnóza	Počet (N)
1.	IgA nefropatie	2514
2.	Pauciimunní GN	1144
3.	FSGS	1020
4.	Membránózní GN	974
5.	Lupusová nefritida	775
6.	Nemoc minimálních změn	519
7.	Membranoproliferativní GN	349
8.	antiGBM	82
9.	TMA	54
	Celkem	7 431

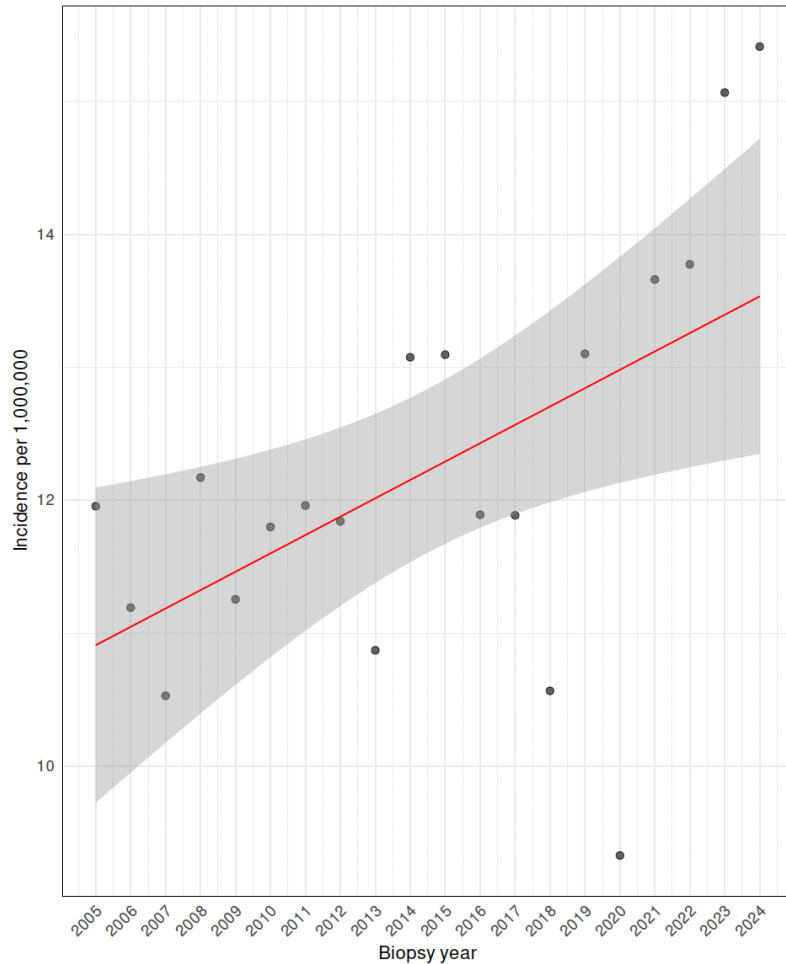
Procentuální zastoupení diagnóz

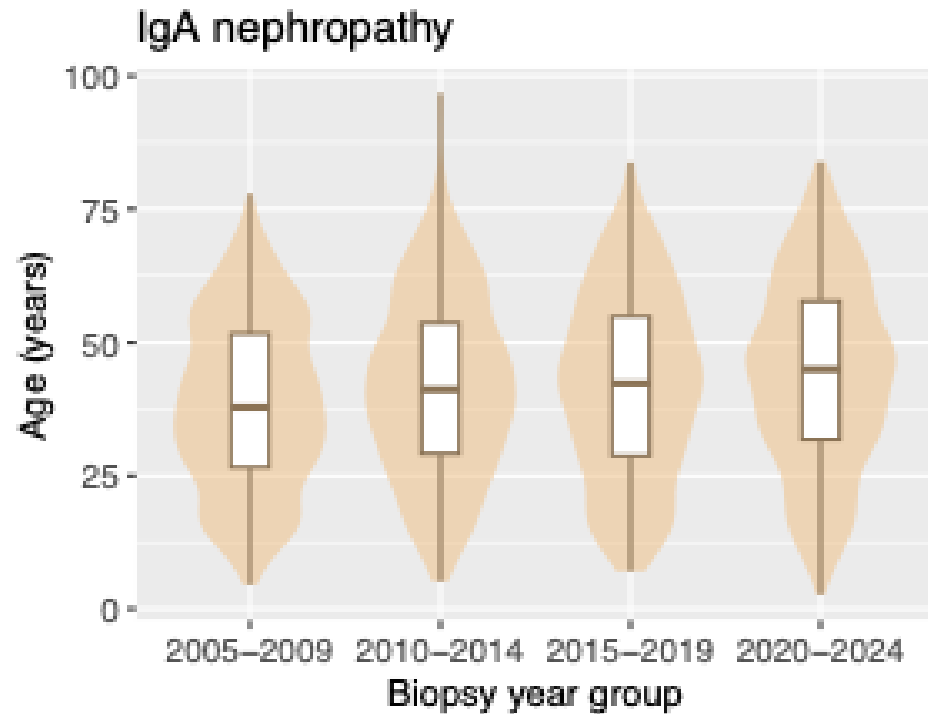
IgA nefropatie

n=2514 v letech 2005-2024

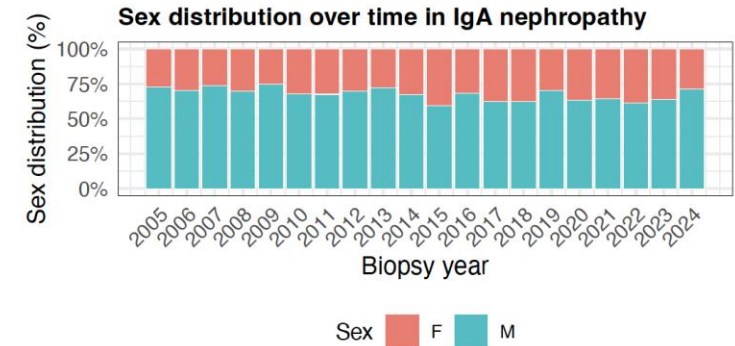
Trends in IgA nephropathy occurrence over time adjusted to population size

Increasing trend. $\beta = 0.138$, 95% CI: 0.031 to 0.245, $p = 0.014$, $R^2 = 0.291$

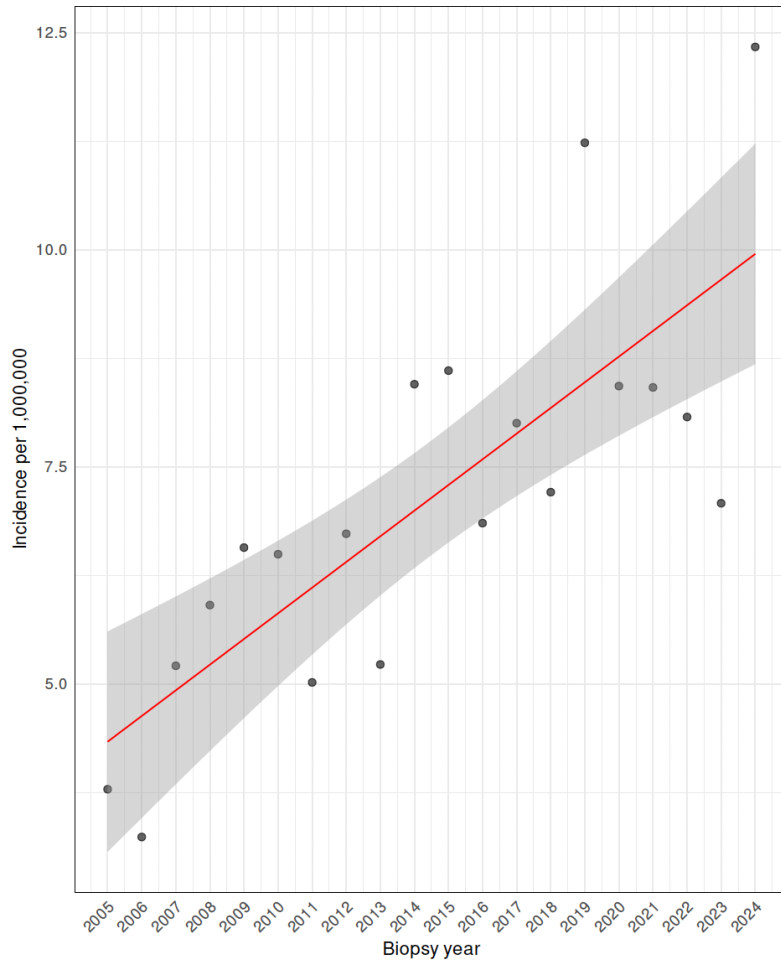
	2005-2009	2010-2014	2015-2019	2020-2024
Median	37.8	41.1	42.3	44.9
N	586	592	638	698

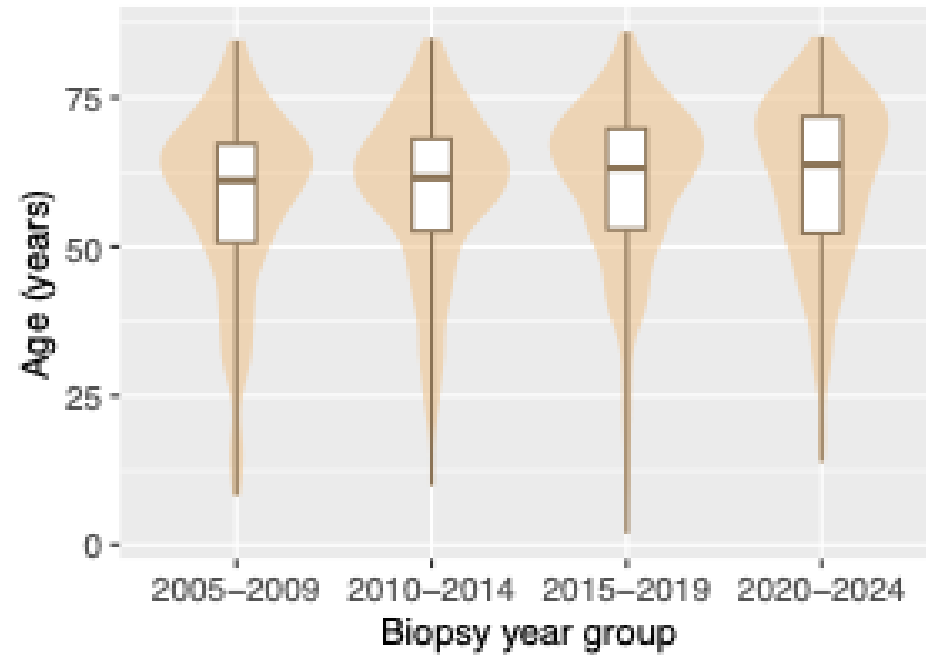
Pauciimunní GN

n=1144 v letech 2005-2024

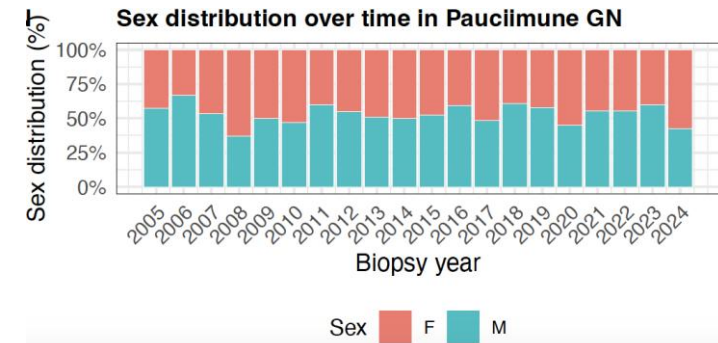
Trends in Pauciimmune GN occurrence over time adjusted to population size

Pauciimmune GN

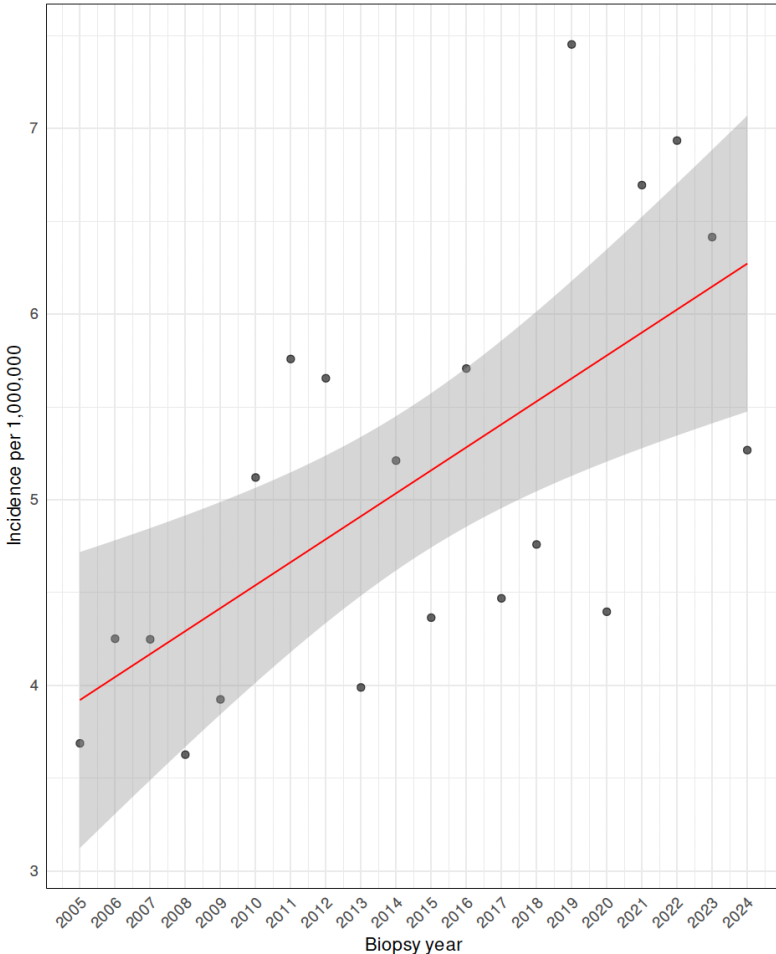
	2005–2009	2010–2014	2015–2019	2020–2024
Median	61.1	61.6	63.2	63.7
N	205	266	322	351

FSGS

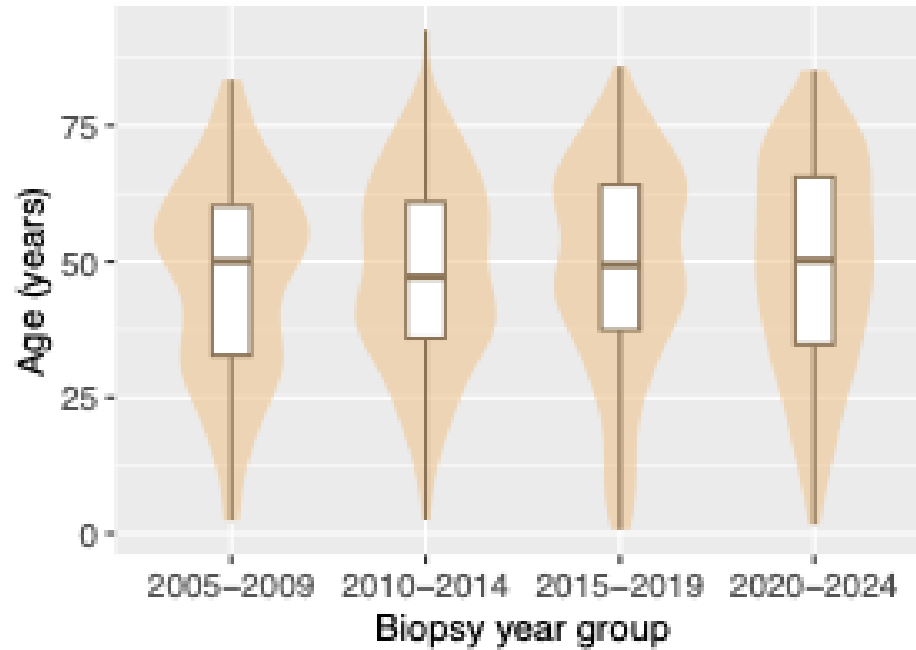
n=1020 v letech 2005-2024

Trends in FSGS occurrence over time adjusted to population size

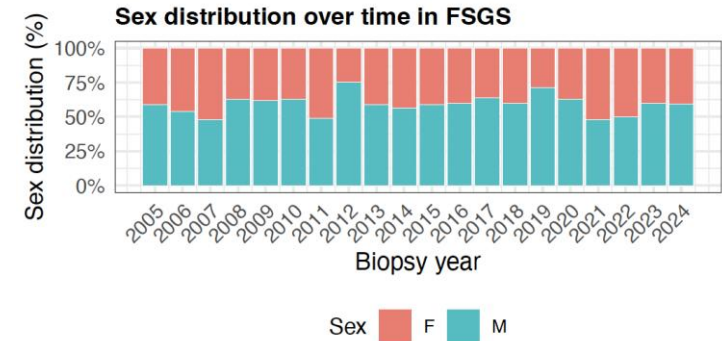

Increasing trend. $\beta = 0.124$, 95% CI: 0.052 to 0.195, $p = 0.002$, $R^2 = 0.422$

FSGS

	2005-2009	2010-2014	2015-2019	2020-2024
Median	50	47.2	49.4	50.2
N	196	247	276	301

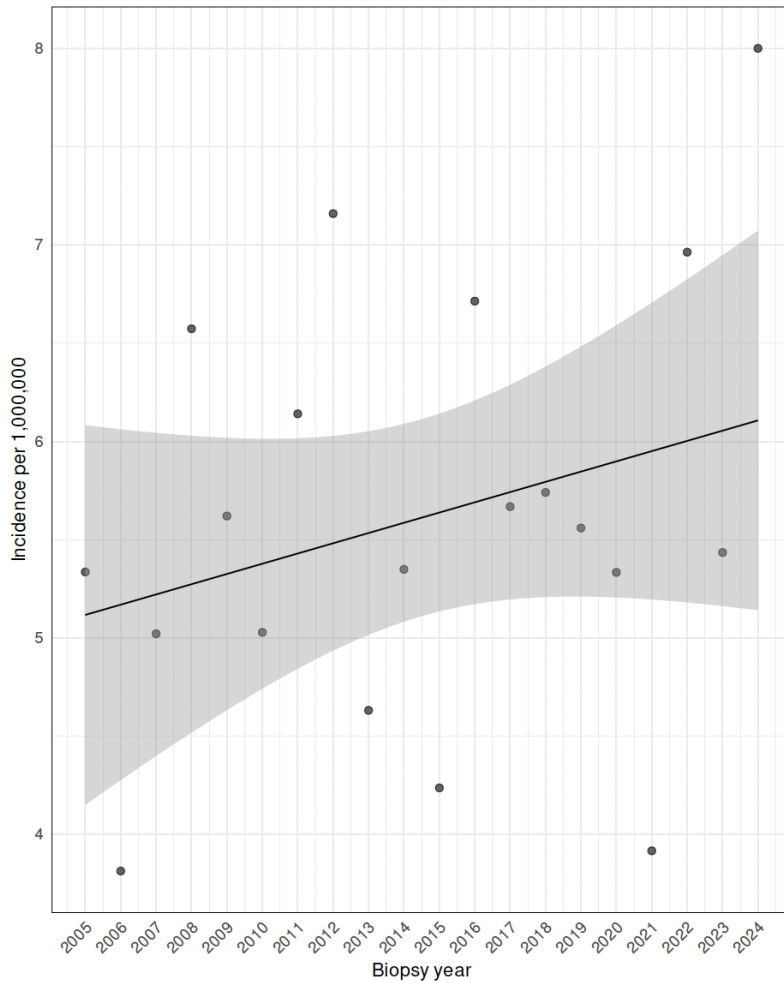

Sex ■ F ■ M

Membranózní GN

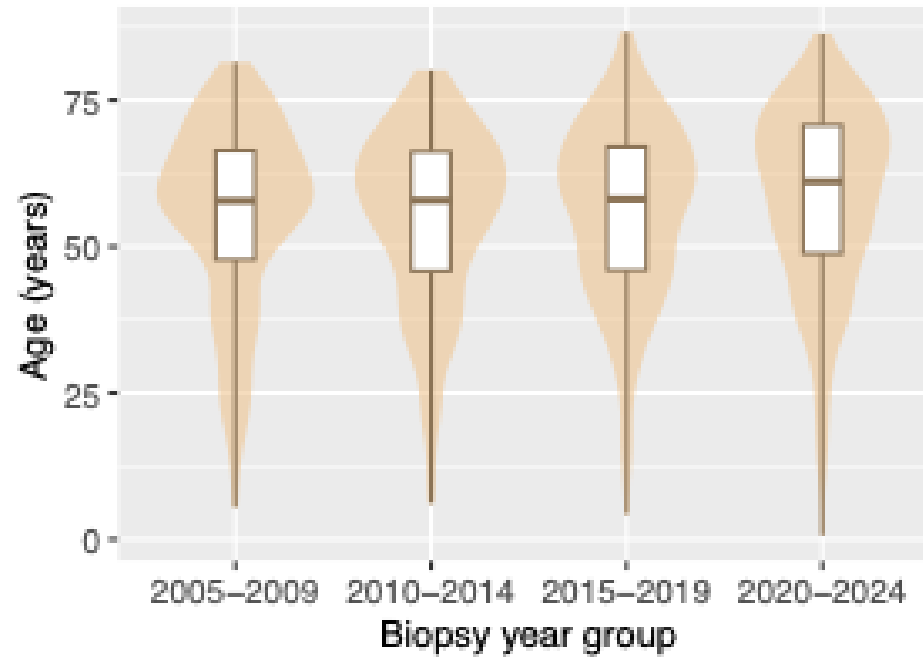
n=974 v letech 2005-2024

Trends in Membranous GN occurrence over time adjusted to population size

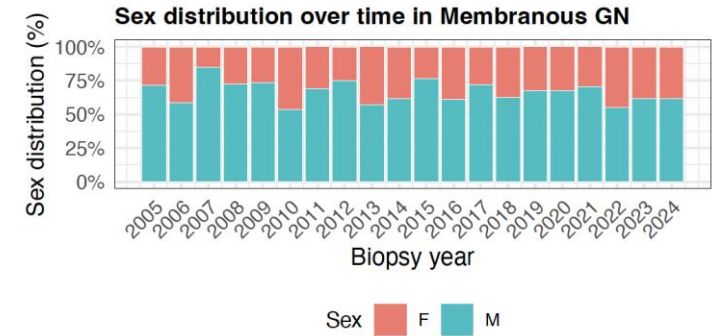

No significant trend. $\beta = 0.052$, 95% CI: -0.139, $p = 0.224$, $R^2 = 0.081$

Membranous GN

	2005-2009	2010-2014	2015-2019	2020-2024
Median	57.8	57.9	58.1	61.1
N	230	261	236	247

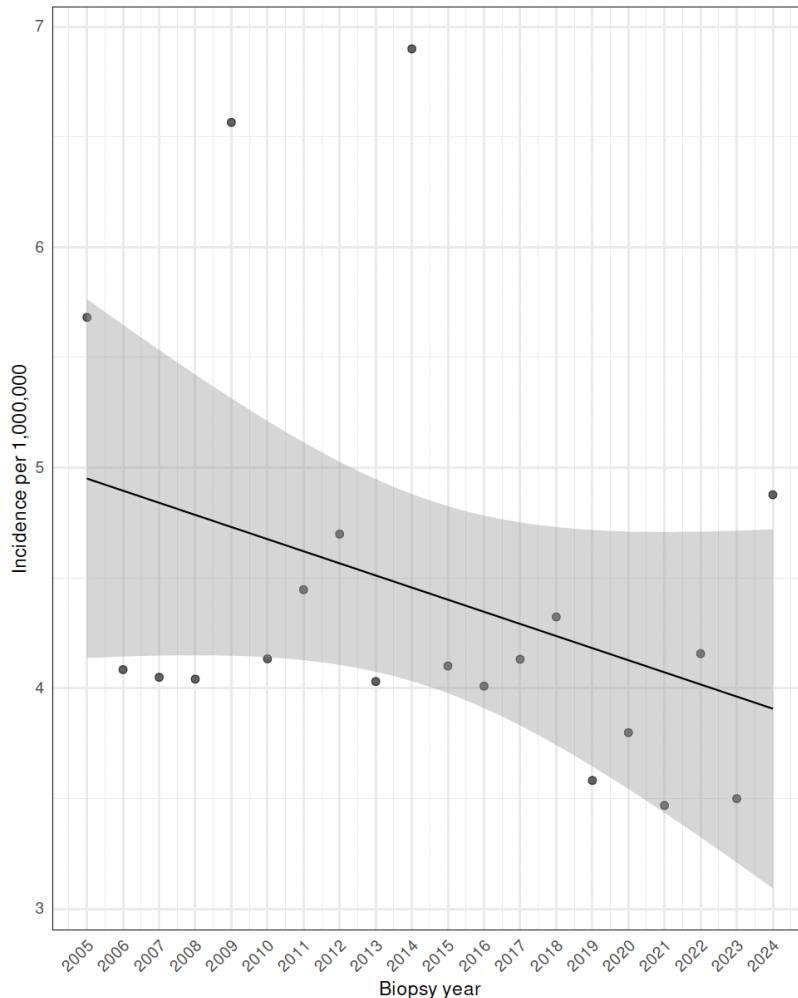

Sex ■ F ■ M

Lupusová nefritida

n=775 v letech 2005-2024

Trends in Lupus nephritis occurrence over time adjusted to population size

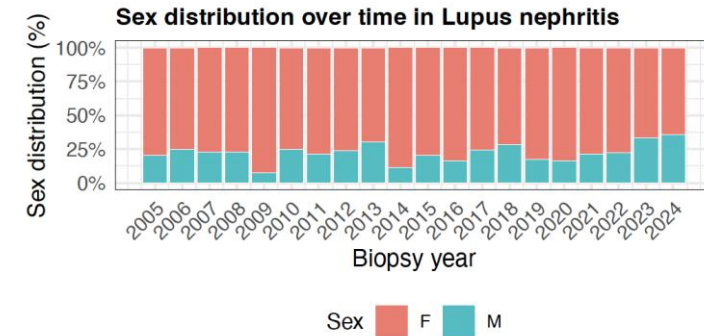

No significant trend. $\beta = -0.055$, 95% CI: -0.128 to 0.018, $p = 0.132$, $R^2 = 0.121$

Lupus nephritis

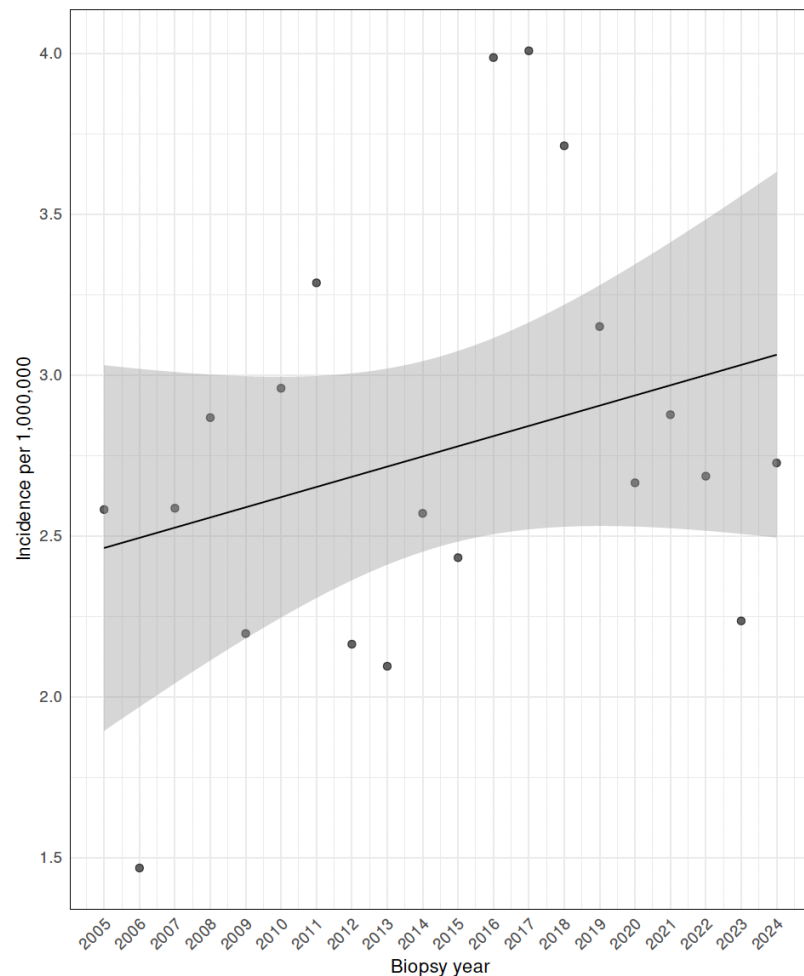
	2005-2009	2010-2014	2015-2019	2020-2024
Median	29.6	33.4	37.1	37.5
N	189	201	189	196

Nemoc minimálních změn

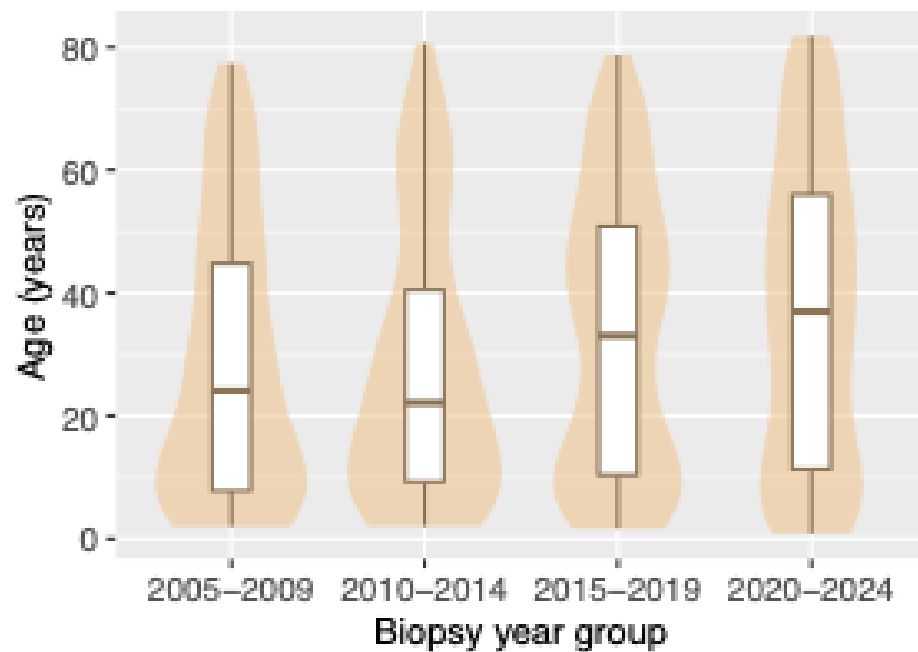
n=519 v letech 2005-2024

Trends in Minimal change disease occurrence over time adjusted to population size

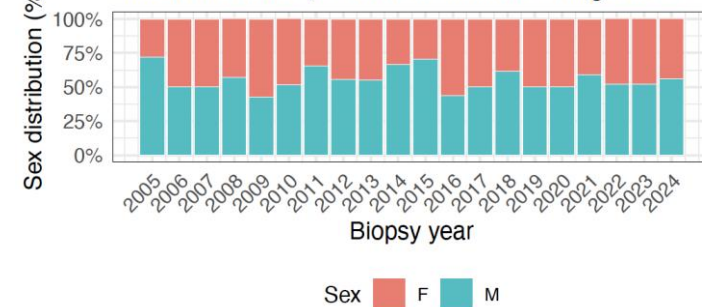
No significant trend. $\beta = 0.032$, 95% CI: -0.019 to 0.083, $p = 0.21$, $R^2 = 0.086$

Minimal change disease

	2005-2009	2010-2014	2015-2019	2020-2024
Median	24.1	22.1	33.1	37
N	111	124	156	128

Sex distribution over time in Minimal change disease

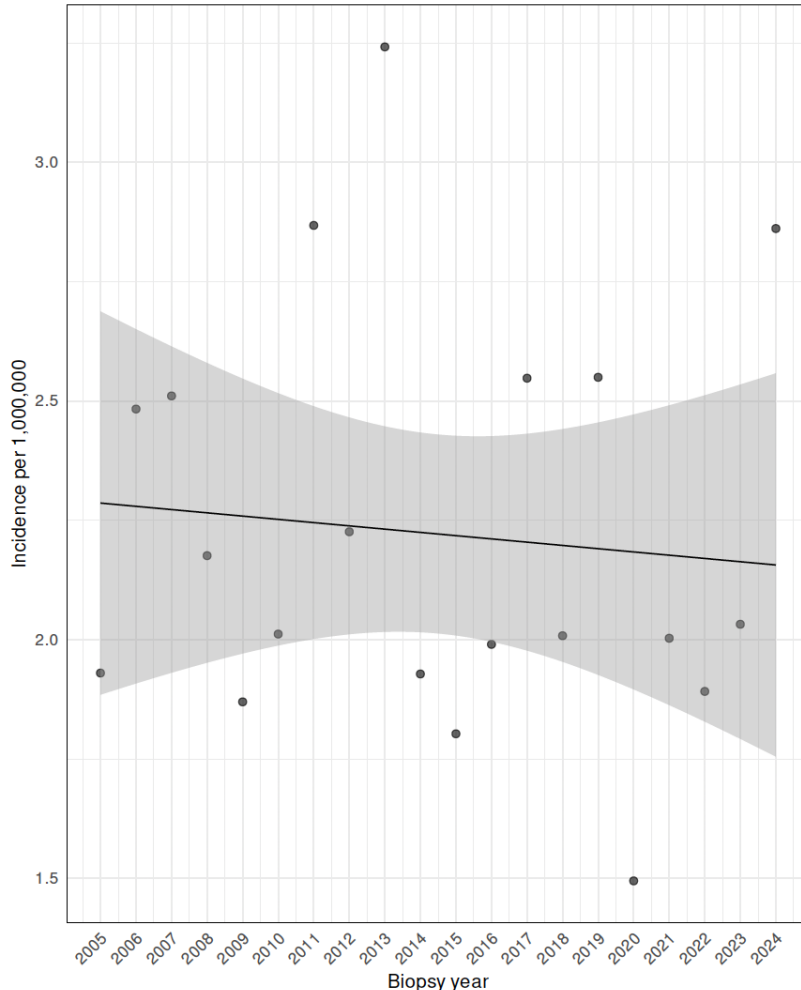

Sex F M

Membranoproliferativní GN

n=349 v letech 2005-2024

Trends in Membranoproliferative GN occurrence over time adjusted to population size

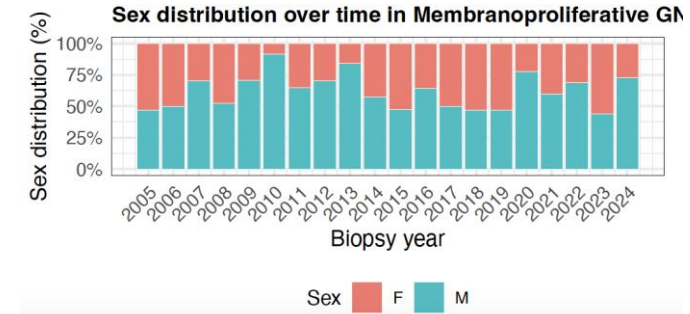

No significant trend. $\beta = -0.007$, 95% CI: -0.043 to 0.029, $p = 0.696$, $R^2 = 0.009$

Membranoproliferativní GN

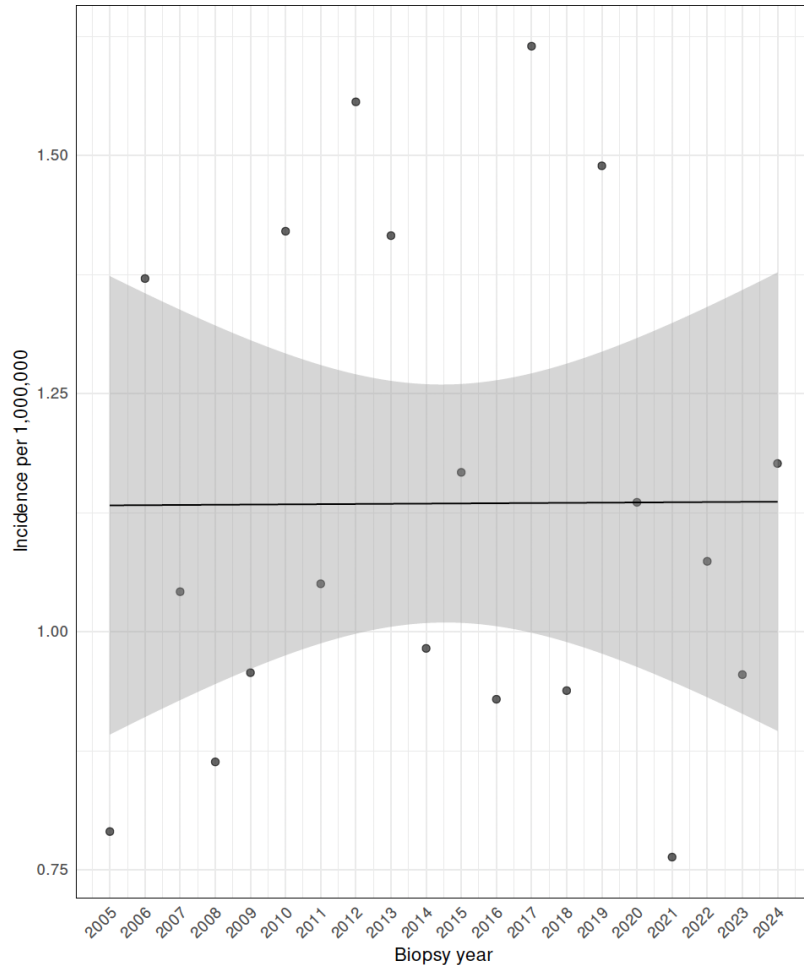
	2005-2009	2010-2014	2015-2019	2020-2024
Median	46.3	53.4	41.4	48
N	97	85	89	78

antiGBM nemoc

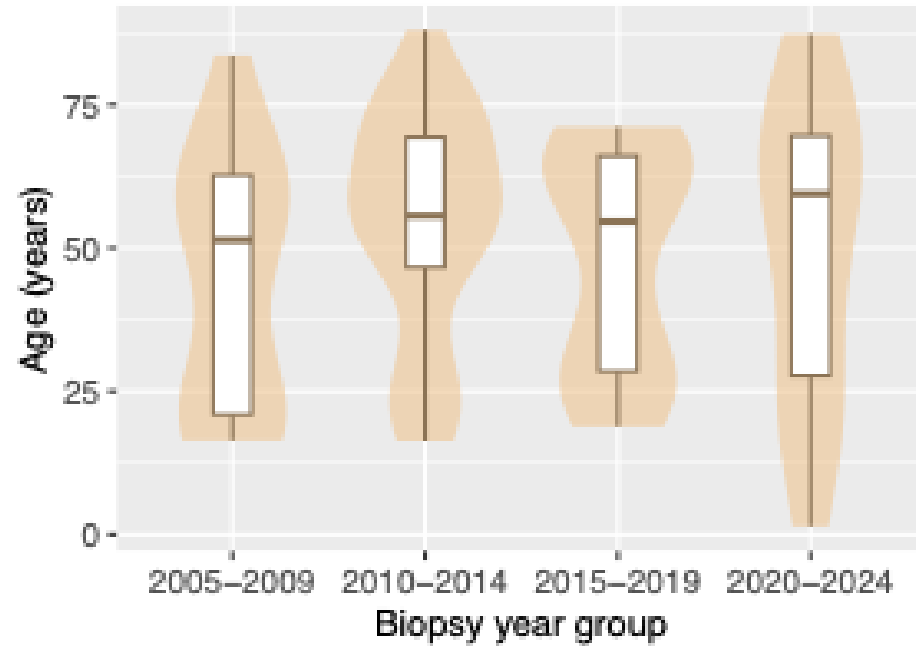
n=82 v letech 2005-2024

Trends in AntiGBM disease occurrence over time adjusted to population size

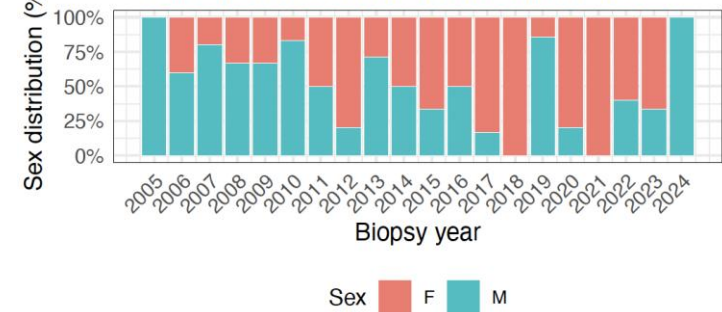
No significant trend. $\beta = 0$, 95% CI: -0.021 to 0.022, $p = 0.985$, $R^2 = 0$

antiGBM

	2005-2009	2010-2014	2015-2019	2020-2024
Median	51.4	55.7	54.6	59.4
N	17	26	24	15

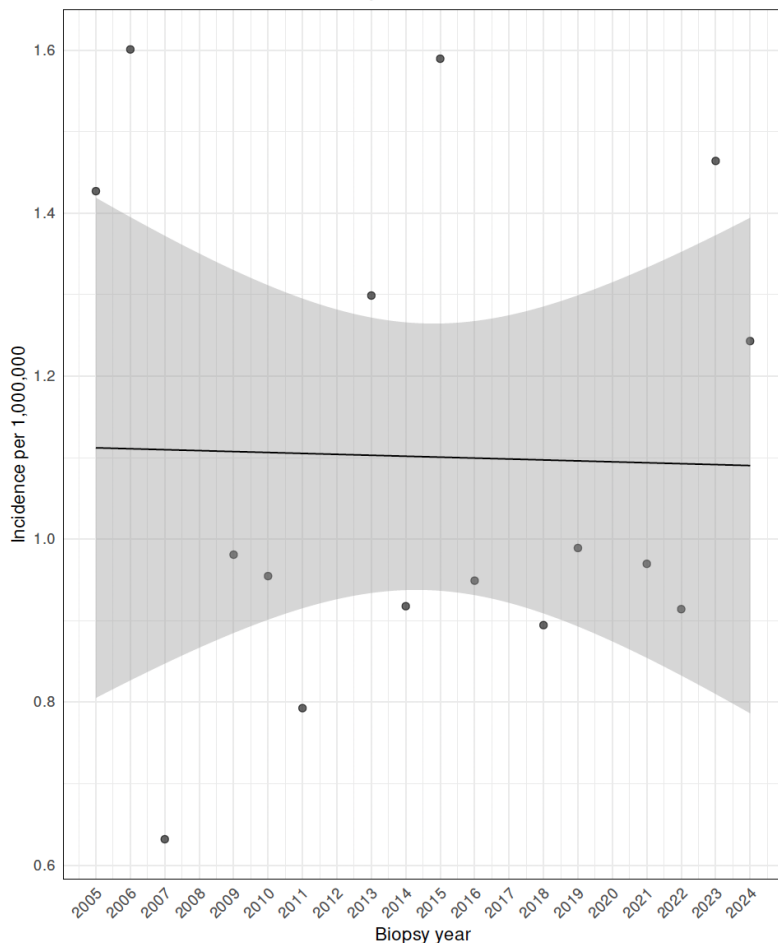
Sex distribution over time in AntiGBM disease

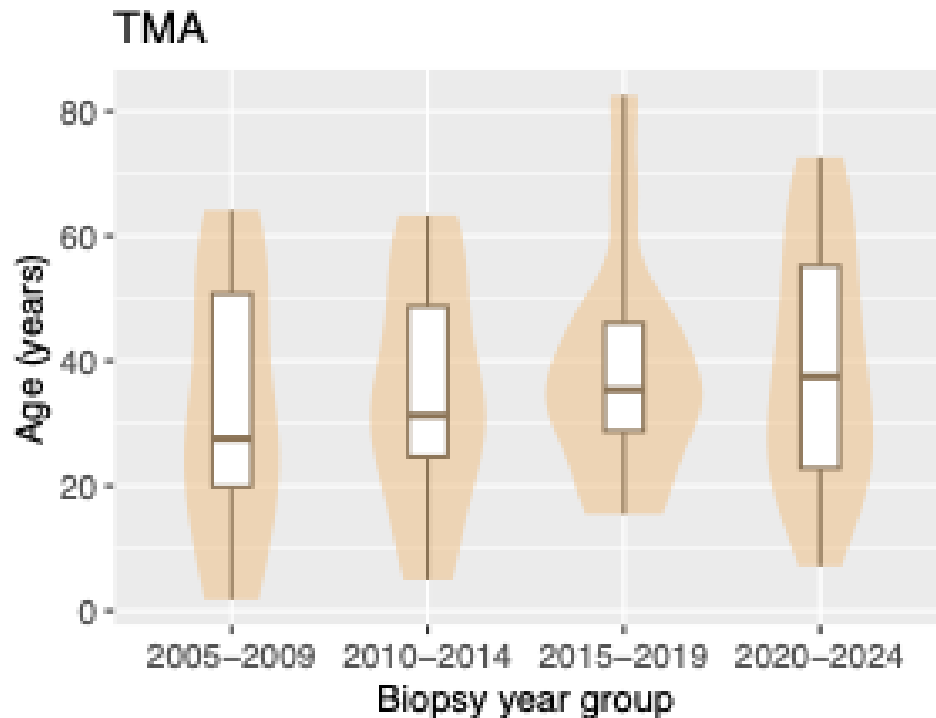
Trombotická mikroangiopatie

n=54 v letech 2005-2024

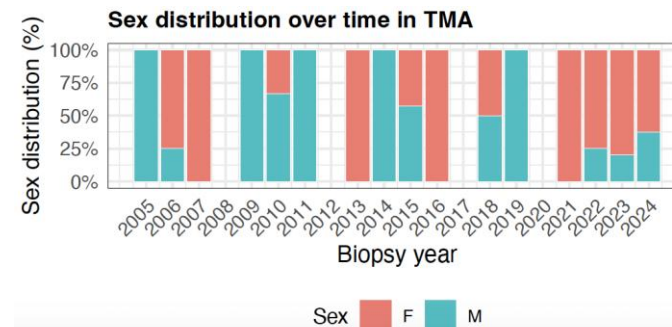
Trends in TMA occurrence over time adjusted to population size

No significant trend. $\beta = -0.001$, 95% CI: -0.028 to 0.026, $p = 0.929$, $R^2 = 0.001$

	2005-2009	2010-2014	2015-2019	2020-2024
Median	27.6	31.2	35.3	37.5
N	10	12	14	18

Závěr

- Bioptická aktivita se v ČR za posledních 20 let významně zvyšuje.
- Pozorujeme nárůst z přibližně 50 na více než 70 biopsií na milion obyvatel ročně.
- Významně se zvyšuje incidence bioptické aktivity ve věkové skupině 45-59 let a nad 60 let, snižuje se u 15-29 let.
- IgA nefropatie je nejčastější bioptickou diagnózou.
- Nejvýraznější nárůst incidence pozorujeme u ANCA vaskulitid, následuje IgA nefropatie a FSGS.
- Medián věku v době biopsie se zvyšuje u IgA nefropatie, lupusové nefritidy a nemoci minimálních změn.

Poděkování – analýza registru

- Děkujeme České nefrologické společnosti za podporu Českého registru biopsií nativních ledvin.
- Klinika nefrologie, IKEM
  - prof. MUDr. Ondřej Viklický, CSc.
  - MUDr. Ivan Zahrádka, Ph.D.
- Klinika nefrologie 1. LF UK Praha a VFN Praha 2
  - MUDr. Eva Jančová, CSc.
- Úsek vědy a výzkumu ÚVV, IKEM
  - Bc. Elena Marochnika
  - RNDr. Filip Tichánek, Ph.D.

Česká nefrologická společnost
Czech Society of Nephrology

Poděkování – bioptická centra

- Klinika nefrologie 1. LF UK Praha a VFN Praha 2
  - prof. MUDr. Vladimír Tesař, DrSc.
  - MUDr. Eva Jančová, CSc.
  - MUDr. Doubravka Frausová
  - prof. MUDr. Dita Maixnerová
  - Prof. MUDr. Romana Ryšavá, CSc.
  - MUDr. Tomáš Indra, Ph.D.
- Klinika nefrologie, IKEM
  - prof. MUDr. Ondřej Viklický, CSc.
  - MUDr. Tomáš Rohál
- I. interní klinika, FN Královské Vinohrady
  - prof. MUDr. Ivan Rychlík, CSc.
  - MUDr. Karolína Krátká
  - MUDr. Martin Havrda
- I. interní oddělení FN Motol
  - Doc. MUDr. Miroslava Horáčková, CSc.
  - prof. MUDr. Radan Keil, Ph.D.
  - MUDr. Ondřej Pátek
- III. interní klinika, FN Hradec Králové
  - doc. MUDr. Roman Šafránek, Ph.D.
  - MUDr. Mirko Kadlec
- HDS Praha 5 Homolka B.Braun
  - MUDr. Lukáš Svoboda
- INMED Svitavy
  - MUDr. Milan Lopatník
  - MUDr. Miroslav Nývlt
- Nemocnice Karviná
  - MUDr. Januš Kubatko
- I. interní klinika, FN Plzeň
  - prof. MUDr. Tomáš Reischig, Ph.D.
  - MUDr. Aneta Trefná
- Nemocnice České Budějovice
  - MUDr. Marie Pešková
- III. interní klinika, FN Olomouc
  - prof. MUDr. Karel Krejčí, Ph.D.
- Interní klinika FN Ostrava
  - MUDr. Zdeněk Lys
  - MUDr. Ivo Valkovský, Ph.D.
- II. interní klinika, FN Brno, U svaté Anny
  - prof. MUDr. Bohuslav Kianička, Ph.D.
  - MUDr. Petra Divácká
  - MUDr. Helena Mrlianová
  - MUDr. Jan Svojanovský, Ph.D.
  - MUDr. Pavel Nesrsta
- Interní hepatogastroenterologická klinika, FN Brno, Bohunice
  - doc. MUDr. Jiří Dolina, Ph.D.
- FN Motol, Praha
  - prof. MUDr. Pavel Kršek, Ph.D.
  - doc. MUDr. Jakub Zieg, Ph.D.
  - MUDr. Šárka Štolbová, Ph.D.
  - MUDr. Naděžda Šimánková
  - MUDr. Karel Vondrák
  - MUDr. Eva Flachsová, Ph.D.
  - MUDr. Eva Švábová
- FN Plzeň
  - prof. MUDr. Josef Sýkora, Ph.D.
  - MUDr. Šárka Fikrtová
- FN Hradec Králové
  - doc. MUDr. Sylva Skálová, Ph.D.
- Nemocnice České Budějovice
  - MUDr. Jan Hříděl
- FN Brno, 2. dětská klinika
  - doc. MUDr. Petr Jabandžiev, Ph.D.
  - MUDr. Jan Papež, Ph.D..
- FN Olomouc
  - doc. MUDr. Eva Karásková, Ph.D.
  - MUDr. Marie Rohanová
  - MUDr. Lucie Stašková
  - MUDr. Hana Flögelová, Ph.D.
- FN Královské Vinohrady, Praha
  - doc. MUDr. Jan David, Ph.D.
  - MUDr. Alexander Kolský, CSc.
- FN - Ostrava, OPRIP
  - doc. MUDr. Jan Pavlíček, Ph.D.
  - MUDr. Terezie Šuláková
  - MUDr. Michaela Ducháčková

**41. KONGRES ČESKÉ
NEFROLOGICKÉ SPOLEČNOSTI**
20. - 22. 5. 2026, Kongresové Centrum Praha

Děkuji za pozornost